

SPIS TREŚCI

Wykaz mapek	7
Wykaz tabel	7
Spis ilustracji	8
Przedmowa	9
Podziękowania	11
Objaśnienie transliteracji, imion własnych i dat	12
Wprowadzenie: położenie geograficzne	13
1 Początki państwowości (do roku 1300):	
Kijów i Saraj	24
Ruś Kijowska	24
Mongolowie: Jarzmo tatarskie	40
2 1300–1600: Moskwa i Nowogród:	
kształtowanie się imperium i władzy absolutnej	48
Księstwo Moskiewskie	48
Iwan IV	69
Wprowadzenie pańszczyzny oraz koniec dynastii	81
3 1600–1700: Moskwa i Sankt-Petersburg:	
narodziny imperium	84
Kryzys, naprawa i zmiana	84
Rosja Piotra Wielkiego	106
Państwo wieśniacze: chłopstwo i pańszczyzna	118
Następcy Piotra Wielkiego, 1725–1762: wiek rewolucji pałacowych	132
4 1760–1860: Rosja a Europa: apogeum i zmierzch	
państwa autokratycznego	144
System służalczo-absolutystyczny: konsolidacja wewnętrzna i jej rozkład	144
Rosja i granice świata Europejczyków	157

Kwestia chłopska	166
Dojrzewanie kultury rosyjskiej	174
Oświecenie, romantyzm, rewolucja	184

5 1860–1917: Europa i Rosja: stabilizacja i upadek państwa autorytarnego

Od „wielkich reform” do roku 1905	191
Przemiany dokonujące się na prowincji po roku 1861	201
Rewolucja oddolna: 1905–1917	207
Rozkwit społeczeństwa obywatelskiego i miejskiego	217
Rozwój ruchu rewolucyjnego: 1861–1917	230

6 1917–1953: Imperium rosyjskie i Związek Radziecki: od pariasa do superpotęgi

„Budowa socjalizmu”	240
Partia, społeczeństwo i ideologia: 1921–1941	275
Wybuch Wielkiej Wojny Ojczyźnianej	296
Odbudowa, zimna wojna i śmierć Stalina: 1945–1953	304

7 1953–1991: Związek Radziecki jako potęga światowa: odwrót od utopii

Przechodzenie do „rozwinętego socjalizmu”: 1953–1985 ...	313
Polityka zagraniczna supermocarstwa	330
Reżim a społeczeństwo	335
Pierestrojka i rozpad ZSRR (1985–1991)	341

8 Federacja Rosyjska po roku 1991: wolny rynek i demokracja?

Tożsamość, demokracja i rynek	353
Dziedzictwo Jelcyna i era Putina	362

Zalecane lektury	365
Wybrane pozycje w języku polskim	371
Od tłumacza	375